

upphöja person eller sak i jämförelse med någon annan. *Att vara välgörande är för den rike ingen konst; men t. vill jag den, som ger af det lilla han har.* (Skämtsamt ordstäfve) *Guld ej annat är än mull, men t. vet jag silfver,* men annat slag silfver. (Fam.) *T. honom fan för det!* det förtjenar han ingen tack för. *T. af, se Aftacka.*

TACKA, f. 1. I. Fårhona, som är drägtig eller burit. — *Syn.* Fåra.

TACKA, f. 1. II. Större eller mindre stycke af en metall, smält i viss form till vidare förarbetning. *T. af jern, af tenn, bly, guld, silfver.* — Deraf sammansättningarna Jern-, Bly-, Tenn-, Guld-, Silfvertacka. — *Syn.* Gös, Plants, Klump.

TACKALTARE, s. n. 4. Altare, hvarvid gudomen tackas och lovas för sina välgörningar.

TACKANDE, n. 4. Yttring af tacksamhet i ord eller skrift.

TACKBLY, n. sing. Bly i tackor.

TACKEL, täck'l, n. 5. (eng. *Tackle*) Benämning på somliga taljor på fartyg, t. ex. Sidotackel. *Gå ell. drifva för t. och tåg,* säges om ett fartyg, då det vråker för en svår storm, utan att hafva seglen tillsatta.

TACKELKONST, f. 5. Konsten att tackla fartyg.

TACKELGÖLING, m. 2. (skepp.) Tåg på ett fartyg, hvarmedelst tacklage upphissas.

TACKELMÄSTARE, m. 5. Person, kunnig i tackelkonsten.

TACKJERN, n. sing. Jern, som i masugn blifvit smält ur malmen, samt ännu är orent och starkt kolbundet. Jfr. *Stångjern.* — *Ss.* *T-sgjutning, -sgös, -shäll, m. fl.*

TACKJERNSVIGT, f. 5. Svensk vigt, hvarmed tackjern väges, och hvars mark är lika med en mark bergsvigt.

TACKLA, v. a. 1. *T. ett fartyg,* pålägga, inskära och fästa dess tacklage. [Takla.]

TACKLAGE, tackläsch, n. 5. (sjöt.) 1) Alla ett fartygs master, stänger och rår, med tillhörande tågvirke. — 2) Samteliga de tåg, som finnas på och emellan master, stänger, rår o. s. v. [Taklage.]

TACKLANDE, n. 4. De särskilda arbetena, då man tacklar ett fartyg.

TACKLING, f. 2. Se *Tacklande* och *Tacklage*.

TACKLÖS, a. 2. Som ej medför tack eller lön; lönlös. *T. möda, tjenst.* — *Tacklöshet,* f. 5. — *Tacklöst,* adv.

TACKNÄMLIG, täcknä'mmligg ell. tacknä'mmligg, a. 2. (t. *danknehmig*) Behaglig. Förådradt ord. *Vara Gudi t.*

TACKNÄMLIGEN, adv. (föråldr.) Med välbehag.

TACKNÄMLIGHET, f. 5. (föråldr.) Välbehag.

TACKOFFER, n. 5. Offer, som anställes, för att tacka gudomen.

TACKSAM, a. 2. 1) Som i själ och hjerta hyser erkänsla för emottagna välgörningar eller tjänster, och lifligt önskar att äfven i handling kunna bevisa densamma. *Vara t. emot Gud för undfångna välgörningar.* — *Syn.* Erkännsam. — 2) (fig.) Som lönar mödan, lönande. *T-t arbete, göra.*

TACKSAMHET, f. 5. 1) Tacksamt sinne. *Visa t. emot någon.* *Jag erkänner med t. att...* — *Syn.* Erkänsla. — 2) (fig.) Egenskapen att löna mödan. *Ett arbetes t.*

TACKSAMLIGEN, adv. eller **TACKSAMT**, adv. Med tacksamhet. *T. erkänna sin förbindelse hos någon.*

TACKSÄGELSE, tacksäjälse, f. 5. Muntlig eller skriftlig yttring af tacksamhet för emottagna välgörningar, bevisad välvilja. *Aflägga t. för något. T-r och böner.* — *Ss.* *T-bref, -skrift, -tal.* [-säjelse.]

TACKSÄGELSESDAG, m. 2. Kyrklig högtidsdag, då man tackar Gud för någon nåd, som vederfarits antingen hela kristenheten, eller något särskilt land, någon särskilt ort. I samma mening säges äfv. *Tacksägelsefest.*

TACKSÄGELSEPSALM, ---sällm, m. 5. Psalm, hvaruti Gud tackas och lovas för sin nåd och barmhertighet. I samma mening brukas äfv. stundom *Tacksägelsesång.*

TACT, m. fl., se *Takt.*

TADEL, tädd'l, n. sing. Tadlande. *Ingen kan undgå t. Ett rättvist t.* — *Syn.* Klander, Anmärkning, Ogillande.

TADELFRI, tädd'l-fri', a. 2. neutr. — *fritt.* Fri för tadel; otadelig. — *Syn.* Klanderfri, Ostrafflig, Oförvitlig. — *Tadelfrihet,* f. 5. — *Tadelritt,* adv.

TADELSJUK, a. 2. Mycket fallen för att tadla. — *Syn.* Klandersjuk.

TADELSJUKA, f. sing. Begär att tadla. — *Syn.* Klandersjuka.

TADELVÄRD, a. 2. Som förtjenar att tadlas. — *Syn.* Klandervärd, Lastvärd, Lastbar, Straffbar, Straffvärd. — *Tadelvärdt,* adv.

TADLA, täddla, v. a. 1. Yttra sitt ogillande af person eller sak. *T. någon utan skäl. T. ens handlingssätt.* (Absolut) *Begär att t. Fal-len för att t.* — Brukas äfven neutralt, t. ex.: *Man t-r, att han sagt detta. Hofva att t. på något.* — *Syn.* Klandra, Kritisera, Censurera, Anmärka, Göra anmärkning vid, Ogilla, Häckla, Mästra, Lasta, Säga på, Tala på, Erinra vid. — *Tadlande,* n. 4.

TADLARE, täddlare, m. 5. — *ERSKA*, f. 1. En, som tadlar. — *Syn.* Klandrare, Anmärkare.

TAFATT, tafatt, a. 1. (fam.; i äldre språket *Tafog*, isl. *Tapilegr*, beslägtadt med *Täpig*, dan. *Taabelig*) Som bär sig oskickligt, bakvänt åt; äfv. som röjer oskicklighet. *En t. menniska. Ett t. sätt.* — *Syn.* Se *Oskicklig*. — *Adv.* På ett tafatt sätt. — *Syn.* Se *Oskickligt*.

TAFATTHET, f. 5. Tafatt sätt, skick, väsende; tafatt uppförande, beteende. — *Syn.* Oskicklighet, Tölpighet.

TAFEL, täf'l, m. sing. (tyskt ord) 1) Bord, hvarpå hattmakare valka filt. — 2) Sades fordor för Schack, Brädspele, Damspel.

TAFTEL, täf'l, m. 2. pl. *tafflar.* (t. *Tafel*, af lat. *Tabula*) 1) Bord för stora måltider. — 2) Spisning i furstliga eller förnåma hus, vid stort bord. *Blåsa till t-s,* med trumpet o. s. v. gifva tecken till spisning. *Hålla öppen t.,* vid sitt bord till spisning emottaga äfven dem, som icke äro bjudna.

TAFTEL, täf'l-bly', n. sing. Ett slags fönsterbly.

TAFFELFORTEPIANO, täf'l-fårtepiáno, n. pl. — *pianos.* Det vanliga slaget af pianos, med i allmänhet blott två strängar för hvar ton.

TAFFELFÄRG, m. 5. (färg.) Färg, som påsättes genom taffeltryck.

TAFFELGLAS, n. sing. Glas, blåst i skifvor eller rutor, till speglar, fönster, o. s. v.